

بررسی رابطه نوع زایمان با نقایص مینایی مولرهای اول دائمی

* دکتر جوانه وجданی (DDS)^۱- دکتر زیبا ظهیری سروری (MD)^۲- دکتر عباس امامی نصیر محله (DDS)

*نویسنده مسئول: رشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، دانشکده دندانپزشکی، گروه دندانپزشکی کودکان

پست الکترونیک: jvejdani@yahoo.com

تاریخ دریافت مقاله: ۸۸/۱۱/۲۱ تاریخ پذیرش: ۸۹/۳/۲

چکیده

مقدمه: تشکیل مینای دندان مولر اول دائمی در حدود هفته بیستم جنینی آغاز شده و اولین ماتریکس مینایی کمی کلسیفیه در ناحیه کاسپها رسوب می‌کند. در موقع تولد، کلسیفیکاسیون ثانویه در ناحیه کاسپها آغاز شده و طی سال‌های اول بعد از تولد ادامه می‌یابد. مطالعات نشان داده است که هرگونه اتفاق استرس‌زا هنگام تولد مثل زایمان سزارین می‌تواند در بروز نقاچیص مینا مؤثر باشد. ارتباط نوع زایمان با نقص مینا در مطالعات کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

هدف: تعیین رابطه نوع زایمان با نقاچیص مینای مولرهای اول دائمی.

مواد و روش‌ها: این مطالعه یک بررسی تحلیلی بود که به روش کوهورت گذشته‌نگر انجام گرفت. ۱۲۰ کودک ۷-۸ ساله که به روش سزارین متولد شده بودند، به عنوان گروه مورد و ۱۲۰ کودک در همان گروه سنی که به طور طبیعی متولد شده بودند، به عنوان گروه شاهد در نظر گرفته شدند. انتخاب نمونه‌ها در گروه سزارین به صورت دو گروه ۶۰ تایی از سزارین اورژانس و انتخابی بود. بروندۀ زایمان سال‌های ۱۳۷۸ و ۱۳۷۹ ۱۳۷۸ ۱۳۷۹ جدا شده و اطلاعات مربوط به نوع زایمان و وضعیت کودک هنگام تولد از پرونده‌ها استخراج شد. مطابق با شاخص Development Defect of Enamel (DDE) مطالعه با شاخص T-test و کای دو انجام شد.

نتایج: تحقیق نشان داد شیوع نقص مینا در مولر اول دائمی کودکان متولد شده به روش سزارین بطور معنی‌داری بیشتر از کودکان متولد شده با زایمان طبیعی بود ($P < 0.000$). مقاومت معنی‌داری در شیوع این نقاچیص در سزارین انتخابی در مقایسه با سزارین اورژانس به دست نیامد.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج حاصل از این تحقیق، زایمان سزارین یک عامل خطرزا در بروز نقاچیص مینا است که لازم است اهمیت این موضوع برای دندانپزشکان تشریح شود و آگاهی لازم، در اختیار والدین گذاشته شود.

کلید واژه‌ها: دندان آسیا / نقص مینا / وضع حمل

مجله دانشگاه علوم پزشکی گیلان، دوره نوزدهم شماره ۷۵، صفحات: ۷۳-۷۸

مقدمه

بسیاری از موارد علت آن ناشناخته است^(۱). تعداد دندان‌های مبتلا به نقاچیص مینایی متفاوت بوده و نقاچیص مینا همیشه متقارن نیستند. درجات مختلف تخلخل مینایی در مولرهای اول درگیر در بررسی‌های هیستومورفولوژی مشخص شده است^(۲). ویژگی مولرهای هیپومیزرازی درگیری نامتقارن آنها، حساس بودن به گرمای سرما، استعداد ابتلا به پوسیدگی، مشکلات ناشی از بی‌حسی موضعی و نیاز به درمان‌های مکرر دندانپزشکی است^(۳).

شیوع مولرهای اول هیپومیزرازی در یک مطالعه در فلاند ۱۹/۳٪، در تحقیقاتی در سوئد و هلند به ترتیب ۱۸/۴٪ و ۱۰٪ و در مطالعه‌ای در رشت ۱۲/۸٪ گزارش شده است^(۴).

در بررسی علل بروز نقاچیص مینا مطالعات متعددی انجام گرفته ولی هنوز در مواردی علت آن مشخص نیست. در یک بررسی، ارتباط آماری معنی‌داری بین نوع زایمان و مشکلات

نقص در ساختار مینا ناشی از اختلال در مراحل تمایز سلولی، رسوب ماتریکس و مرحله کلسیفیکاسیون تکامل دندان است. تشکیل مینای دندان مولر اول دائمی در حدود هفته بیستم جنینی آغاز شده و اولین ماتریکس مینایی کمی کلسیفیه در ناحیه کاسپها رسوب می‌کند. در موقع تولد، کلسیفیکاسیون ثانویه در ناحیه کاسپها آغاز شده و طی سال‌های اول بعد از تولد ادامه می‌یابد.

نقایص مینا را می‌توان به نقایص ارشی یا محیطی طبقه‌بندی نمود^(۱). نقایص تکاملی ارشی مینا ممکن است محدود به مینا باشد مثل آملوژنیس ایمپرفکتا، یا می‌تواند قسمتی از یک بیماری مثل کمکاری پاراتیروئید و اپیدرمولیزیس بولوزا باشد^(۲). نقایص مینا با منشا محیطی ناشی از علل سیستمی یا موضعی است. کمبودهای تغذیه‌ای، بیماری‌های عفونی، نقایص نورولوژی مثل فلچ مغزی، تولد زودرس و یک سری از سندرم‌ها می‌توانند منجر به نقایص مینا شوند^(۱)، اما در

۱. رشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، دانشکده دندانپزشکی، گروه دندانپزشکی کودکان

۷۳

۲. رشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، بیمارستان الزهرا